Datum vergadering	23 december 2021
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van het Groenbeheerplan 2022-2031.
Portefeuillehouder	wethouder M.J. Poissonnier-Dekker

Samenvatting

Het groenbeheerplan 2017-2021 loopt af. Daarom zijn de huidige uitgangspunten voor de inrichting en beheer van het groen opnieuw afgewogen. Deze keuzes zijn in het nieuwe Groenbeheerplan 2022-2031 duidelijk weergegeven. In de bijlagen zijn diverse varianten opgenomen (onderhoudskwaliteit versus kosten). Op basis van deze varianten is het mogelijk het gewenste beeld of de technische kwaliteit af te wegen tegen de beschikbare financiën. De gemaakte keuzes geven sturing aan de inrichting en het onderhoud voor de komende jaren.

Aan de raad,
De gemeente heeft de zorgplicht voor het onderhouden van haar eigendommen op een minimaal niveau conform het nieuw Burgerlijk Wetboek. Uit deze zorgplicht kan ook schuldaansprakelijkheid voortvloeien, bijvoorbeeld bij vallende takken uit bomen, omgewaaide bomen, valpartijen e.d. Als gemeente moet je dan kunnen aantonen dat je voldoende zorg besteed hebt aan je eigendommen om dit soort incidenten te voorkomen. Hoe lager het gehanteerde niveau, hoe lastiger dit wordt en de kans op toewijzing van claims groeit. Naast de wettelijke zorgplicht wil je als gemeente uiteraard ook een aangename omgeving bieden voor inwoners en bezoekers en de flora en fauna in deze omgeving beschermen.
De gemeente Sluis onderhoudt het groen op kwaliteitsniveau B. Dit is het basisniveau waarbij het groen netjes en eenduidig onderhouden wordt, maar er hier en daar geringe mate van onkruidgroei en zwerfvuil geaccepteerd wordt. Een lager niveau dan het gehanteerde B is niet aan te bevelen vanuit dit oogpunt.

De wereld van het gemeentelijk groen is volop in beweging. Nederland kent de laatste jaren steeds meer diverse leefbaarheidsdoelstellingen en opgaven waaronder de woningbouwopgave, de energietransitie, de bodemdaling, de klimaatadaptatie, het biodiversiteitsherstel, de circulaire economie en het mobiliteitsvraagstuk. Alle onderwerpen vragen aandacht en zorgvuldigheid en hebben op diverse wijzen raakvlakken met elkaar en het totale groen in onze openbare ruimte. Klimaatadaptatie, biodiversiteitsherstel en de waardevolle leefomgeving zijn onderling nauw verbonden met het groen areaal én bomen/planten spelen hierin een leidende rol.

Ook de burgers worden steeds kritischer op de openbare ruimte. De laatste paar jaar zien we steeds meer meldingen openbare ruimte(MOR-meldingen) waarvan het overgrote deel betrekking heeft op het groen(onkruid). Met name het laatste jaar na de inwerkingtreding van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO)-Dethon zijn er meer meldingen ontvangen. Dit behoeft dus nog wat aanpassing en finetuning over de inzet van deze medewerkers(aantal) en het uitvoeren van deze overeenkomst. Gelet op dit aantal meldingen en onze eigen waarneming is in het jaar 2021 dan ook gebleken, dat we de onkruidgroei onvoldoende kunnen beheersen met de bestaande inzet van mensen en middelen.

De inrichting, het beheer, beleidsthema's en noodzakelijke ontwikkelingen van het gemeentelijk groen worden vastgelegd in een meerjarig groenbeheerplan. Het huidige groenbeheerplan 2017-2021 loopt af. Daarom zijn de huidige uitgangspunten opnieuw afgewogen en verwoord in een nieuw beheerplan 2022-2031. Dit nieuwe plan treft u hierbij aan.
In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten in diverse thema’s uitgewerkt. Hierbij worden nadrukkelijk de gewenste ontwikkelingsrichting en bijbehorende acties bepaald. Enkele beleidsthema’s zijn in hoofdstuk 3 uitgewerkt in concrete aandachtspunten die de komende jaren in de uitvoering meegenomen worden.

Hoofdstuk 4 gaat concreet in op het onderhoud van de buitenruimte en de bijbehorende financiële aspecten. Hierin worden voorstellen gedaan voor de werkwijze in de komende jaren. In duidelijke overzichten worden daarnaast de kosten voor het onderhoud inzichtelijk gemaakt.

Financiën
In onderstaande tabel treft u de beschikbare bedragen uit de meerjarenbegroting aan en daar tegenover de bedragen die wij achten benodigd te hebben.

Het groenbeheer wordt voor een deel uitgevoerd door Dethon. Hiertoe hebben wij op 2 maart 2021 (dossier 4465) besloten een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Dethon af te sluiten. Bij deze DVO is gekozen voor een budgetneutrale variant, hetgeen in de praktijk inhield dat er circa 5 medewerkers minder ingezet werden voor onze gemeente.

In de benodigde en beschikbare budgetten zitten de cijfers van de nieuwe DVO Dethon verwerkt.
Bij nader inzien blijkt de budgetneutrale variant voor de DVO Dethon in maart 2021 geen gelukkige keuze. Vanaf november 2017 dient de onkruidbestrijding chemievrij uitgevoerd te worden. Deze wijze van bestrijding is veel intensiever dan bij het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. In 2019 en 2020 was er sprake van weinig groeizame droge seizoenen. In deze jaren was de onkruidgroei nog redelijk beheersbaar, mede door de 5 extra mensen van Dethon.

In 2021 was er sprake van een normaal groeiseizoen en hadden we – op basis van de nieuwe DVO Dethon - minder mensen beschikbaar. In dit jaar was de onkruidbestrijding onbeheersbaar en werd het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau B niet gehaald. Dit leidde tot ongewenste straatbeelden en ontevredenheid. We ontvingen (te) veel meldingen van burgers over de ontstane situatie. Om deze reden adviseren wij – in tegenstelling tot onze eerdere besluitvorming van 2 maart – om voor de toekomst structureel op te schalen met een extra onderhoudsploeg van Dethon. Dit houdt in:

Omschrijving	Kosten per jaar (prijspeil 2021)
3 WSW-medewerkers	€ 67.200
1 voorman	€ 50.400
1 vervoermiddel	€ 10.000
1 schaftkeet	€ 2.500
Totale kosten	€ 130.100

De financiële gevolgen van deze opschaling treft u in onderstaande tabel aan.

Exploitatielasten Variant 2	2022	2023	2024	2025	2026
Beschikbaar budget(exploitatie):					
Onderhoud groen/begraafplaatsen(inclusief uren in- en extern)	€ 2.302.307,00	€ 2.345.800,00	€ 2.391.050,00	€ 2.438.848,00	€ 2.485.465,00
Renovatie groen en planmatig onderhoud bomen	€ 446.400,00	€ 454.900,00	€ 462.200,00	€ 469.600,00	€ 477.100,00
onkruidbestrijding op verharding	€ 261.000,00	€ 265.900,00	€ 270.200,00	€ 274.500,00	€ 278.900,00
Totaal beschikbaar budget	**€ 3.009.707,00**	**€ 3.066.600,00**	**€ 3.123.450,00**	**€ 3.182.948,00**	**€ 3.241.465,00**
Benodigd budget (exploitatie):					
Onderhoud groen/begraafplaatsen(inclusief uren in- en extern)	€ 2.305.304,82	€ 2.351.331,39	€ 2.399.688,21	€ 2.450.555,78	€ 2.501.232,19
renovatie groen en planmatig onderhoud bomen	€ 450.353,23	€ 458.459,58	€ 465.794,94	€ 473.247,66	€ 480.819,62
onkruidbestrijding op verharding	€ 260.950,46	€ 265.647,56	€ 269.897,93	€ 274.216,29	€ 278.603,75
Totaal benodigd budget	**€ 3.016.608,50**	**€ 3.075.438,54**	**€ 3.135.381,08**	**€ 3.198.019,73**	**€ 3.260.655,56**
Afwijkingen per jaar (t.o.v. huidige raming)	-€ 6.901,50	-€ 8.838,54	-€ 11.931,08	-€ 15.071,73	-€ 19.190,56
Extra ploeg Dethon	-€ 130.000,00	-€ 132.340,00	-€ 134.457,44	-€ 136.608,76	-€ 138.794,50
Totaal te kort	-€ 136.901,50	-€ 141.178,54	-€ 146.388,52	-€ 151.680,48	-€ 157.985,06

Exploitatielasten Variant 2	2027	2028	2029	2030	2031
Beschikbaar budget(exploitatie):					
Onderhoud groen/begraafplaatsen(inclusief uren in- en extern)	€ 2.522.984,44	€ 2.561.104,19	€ 2.599.833,86	€ 2.639.183,20	€ 2.679.162,13
Renovatie groen en planmatig onderhoud bomen	€ 484.733,60	€ 492.489,34	€ 500.369,17	€ 508.375,07	€ 516.509,07
onkruidbestrijding op verharding	€ 283.362,40	€ 287.896,20	€ 292.502,54	€ 297.182,58	€ 301.937,50
Totaal beschikbaar budget	**€ 3.291.080,44**	**€ 3.341.489,73**	**€ 3.392.705,56**	**€ 3.444.740,85**	**€ 3.497.608,71**
Benodigd budget (exploitatie):					
Onderhoud groen/begraafplaatsen(inclusief uren in- en extern)	€ 2.542.051,91	€ 2.583.524,74	€ 2.625.661,13	€ 2.668.471,71	€ 2.711.967,26
renovatie groen en planmatig onderhoud bomen	€ 488.512,73	€ 496.328,94	€ 504.270,20	€ 512.338,52	€ 520.535,94
onkruidbestrijding op verharding	€ 283.061,41	€ 287.590,40	€ 292.191,84	€ 296.866,91	€ 301.616,78
Totaal benodigd budget	**€ 3.313.626,05**	**€ 3.367.444,07**	**€ 3.422.123,17**	**€ 3.477.677,14**	**€ 3.534.119,98**
Afwijkingen per jaar (t.o.v. huidige raming)	-€ 22.545,61	-€ 25.954,34	-€ 29.417,61	-€ 32.936,29	-€ 36.511,27
Extra ploeg Dethon	-€ 141.015,21	-€ 143.271,45	-€ 145.563,80	-€ 147.892,82	-€ 150.259,10
Totaal te kort	-€ 163.560,82	-€ 169.225,79	-€ 174.981,41	-€ 180.829,11	-€ 186.770,38

In het groenbeheerplan treft per variant de kosten voor het jaar 2022 aan, alsmede een meerjarenoverzicht voor variant 2. De overige varianten in het beheerplan hebben de volgende (extra) financiële gevolgen:

Variant 1
Deze variant voorziet t.o.v. variant 2 in een hoger onderhoudspeil (kwaliteitsniveau A) voor de doorgaande routes, centra en begraafplaatsen. Dit levert jaarlijks een extra tekort t.o.v. variant 2 van circa € 291.371 (incl. extra ploeg) op. Extra tekorten van deze omvang kunnen logischerwijs niet binnen de bestaande budgetten opgevangen worden.

Variant 3
Deze variant voorziet t.o.v. variant 2 in een lager onderhoudspeil (kwaliteitsniveau C) voor de bedrijventerreinen. Dit levert jaarlijks een extra tekort t.o.v. variant 2 van circa € 92.654 (incl. extra ploeg) op.

Op basis van het bovenstaande adviseren wij u om in te stemmen met het bijgevoegde groenbeheerplan 2022-2031 en daarbij te kiezen voor variant 2.

Ook wordt gevraagd om structurele inzet van een extra ploeg van Dethon om het onderhoudspeil van groenonderhoud te kunnen houden op kwaliteitsniveau B. Hiervoor wordt structureel een extra budget van € 130.100 gevraagd.

In de tweede bestuursrapportage 2021 is reeds een overzicht van nieuwe ontwikkelingen opgenomen die niet in de begroting 2022 en meerjarenperspectief 2023-2025 zijn verwerkt maar die in een 1e begrotingswijziging 2022 verwerkt zouden worden. Omdat deze ontwikkeling Onkruidbestrijding als PM-post was opgenomen, is het niet mogelijk gebleken om deze te verwerken in de 1e begrotingswijziging 2022. Vandaar dit separate verzoek. De structurele extra lasten van € 130.100 kunnen niet opgevangen worden binnen de exploitatie en moeten derhalve ten laste van het begrotingssaldo geboekt worden.

Hiervoor is aanvullende begrotingswijziging van toepassing:

Grtboeknr/kstnsl	Omschrijving	Ja	Uitgave	Inkomste
6570000/438124	Groenvoorzieningen / Onderhoud groen door derden	2022	130.000	-
		2023	132.400	-
		2024	134.500	-
		2025	136.600	-
		2026	138.800	-
6011000/471099	Saldo rek van baten en lasten na bestemming / Voordelig saldo exploitatie	2022	130.000-	-
		2023	132.400-	-
		2024	134.500-	-
		2025	136.600-	-
		2026	138.800-	-

Duurzaamheid is belangrijker dan ooit tevoren. Steeds vaker kijken we naar de impact van ons handelen, de negatieve effecten daarvan op de aarde en hoe we deze zo klein mogelijk kunnen maken. Duurzaamheid is een kernbegrip geworden. De betekenis van duurzaamheid is breed en soms onduidelijk. Het wordt duidelijker door de Engelse term ‘sustainability’ te gebruiken, want ‘to sustain’ betekent letterlijk ‘volhouden’. Een leefstijl en denkwijze die ook op de lange termijn vol te houden is voor de aarde en voor onszelf. Hoofdzakelijk gaat het over het maken van bewuste en verantwoorde keuzes, die het milieu, de leefomgeving en het klimaat zo min mogelijk schade berokkenen. Duurzaamheid is een breed begrip, maar het komt er in het kort op neer dat in een duurzame wereld mens (people), milieu (planet) en economie (profit) met elkaar in evenwicht zijn, zodat we de aarde niet uitputten.

Ontwikkelingen duurzaamheid groene openbare ruimte:

- Verder onderzoek doen naar en de mogelijke implementatie van zelf persende afvalbakken. Deze zijn sensor gestuurd waardoor de medewerker zijn route economischer kan indelen(ledigen wanneer het echt nodig is) en zo ook minder CO_2 uitstoot met zijn vervoersmiddel.
- Inzetten van watersensors om het proces van watergeven nauwkeuriger op elkaar aan te laten sluiten en zo onnodige vervoersbewegingen te voorkomen.
- Plantmateriaal inkopen bij leveranciers die 1 of meerdere onderstaande certificaten in bezit hebben:
    - Planet Proof
    - MVO_+
    - ISO14001
    - NL Greenlabel
    - CO_2-Prestatieladder.
- Voor de aanleg van de openbare ruimte worden veel grondstoffen gebruikt. Het gebruik van primaire grondstoffen gaan we verminderen en we zetten in op hergebruik van materialen en circulair bouwen/aanleggen. Meer gebruik maken van de bestaande bodem aangevuld met grondstoffen om zo een betere leefomgeving te creëren voor nieuwe aanplant. Materialen en meubilair moeten aan het einde van hun levensduur weer compleet hergebruikt kunnen worden of worden gerecycled.

Voorstel
Wij stellen u voor om in te stemmen met het Groenbeheerplan 2022-2031 (variant 2) en het structureel opschalen met een extra onderhoudsploeg van Dethon en hiervoor de middelen beschikbaar te stellen ten laste van het begrotingsaldo.

Oostburg, 23 november 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Groenbeheerplan gemeente Sluis 2022-2031
b. Integrale beheercatalogus Sluis augustus 2012(beeldkwaliteitsnormen)
c. Handboek Bomen 2018

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 23 november 2021;

gehoord de Commissie Ruimte AB d.d. 7 december 2021

BESLUIT:

in te stemmen met het Groenbeheerplan 2022-2031 (variant 2) en het structureel opschalen met een extra onderhoudsploeg van Dethon en hiervoor de middelen beschikbaar te stellen ten laste van het begrotingsaldo.

Sluis, 23 december 2021.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue